

Phẩm 29: NHIẾP THỌ (1)

Bấy giờ trong chúng hội, Thiên đế Thích..., chúng trời cõi Dục, Phạm thiên vương..., chúng trời cõi Sắc và Thần tiên thiên nữ Y-xá-na, cùng lúc lớn tiếng xưng lên ba lần:

–Hay thay, hay thay! Tôn giả Thiện Hiện vâng theo thần lực Phật, lấy Phật làm chỗ nương, khéo vì trời, người thế gian chúng tôi mà phân biệt khai thị chánh pháp vi diệu, đó là Bát-nhã ba-la-mật-đa. Như có Bồ-tát đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa này, có khả năng thực hành như lời nói, không hề xa lìa, thì chúng tôi đối với vị ấy sẽ cung kính phụng sự như Phật. Như vậy, trong giáo pháp Bát-nhã ba-la-mật-đa hết mực thâm diệu, không có pháp nào có thể nắm bắt được. Đó là, trong ấy:

Không có sắc có thể nắm bắt được; không có thọ, tưởng, hành, thức có thể nắm bắt được.

Không có nhãn xứ có thể nắm bắt được; không có nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ có thể nắm bắt được.

Không có sắc xứ có thể nắm bắt được; không có thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ có thể nắm bắt được.

Không có nhãn giới có thể nắm bắt được; không có sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sinh ra có thể nắm bắt được.

Không có nhĩ giới có thể nắm bắt được; không có thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sinh ra có thể nắm bắt được.

Không có tỷ giới có thể nắm bắt được; không có hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sinh ra có thể nắm bắt được.

Không có thiệt giới có thể nắm bắt được; không có vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sinh ra có thể nắm bắt được.

Không có thân giới có thể nắm bắt được; không có xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sinh ra có thể nắm bắt được.

Không có ý giới có thể nắm bắt được; không có pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sinh ra có thể nắm bắt được.

Không có địa giới có thể nắm bắt được; không có thủy, hỏa, phong, không, thức giới có thể nắm bắt được.

Không có Thánh đế khổ có thể nắm bắt được; không có Thánh đế tập, diệt, đạo có thể nắm bắt được.

Không có vô minh có thể nắm bắt được; không có hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sinh, lão tử, sầu bi khổ ưu não có thể nắm bắt được.

Không có pháp không bên trong có thể nắm bắt được; không có pháp không bên ngoài, pháp không cả trong ngoài, pháp không không, pháp không lớn, pháp không thẳng nghĩa, pháp không hữu vi, pháp không vô vi, pháp không rốt ráo, pháp không không biên giới, pháp không tản mạn, pháp không không đối khác, pháp không bản tánh, pháp không tự tướng, pháp không cộng tướng, pháp không nơi tất cả pháp, pháp không chẳng thể nắm bắt được, pháp không không tánh, pháp không tự tánh, pháp không không tánh tự tánh có thể nắm bắt được.

Không có chân như có thể nắm bắt được; không có pháp giới, pháp tánh, tánh không hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sinh, pháp định, pháp trụ, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn có thể nắm bắt được.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Không có Bồ thí ba-la-mật-đa có thể nắm bắt được; không có Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tấn, Tĩnh lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa có thể nắm bắt được.

Không có bốn Tĩnh lự có thể nắm bắt được; không có bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc có thể nắm bắt được.

Không có tám Giải thoát có thể nắm bắt được; không có tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ có thể nắm bắt được.

Không có bốn Niệm trụ có thể nắm bắt được; không có bốn Chánh đoạn, bốn Thần túc, năm Căn, năm Lực, bảy chi Đăng giác, tám chi Thánh đạo có thể nắm bắt được.

Không có pháp môn giải thoát Không có thể nắm bắt được; không có pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyện có thể nắm bắt được.

Không có năm loại mắt có thể nắm bắt được; không có sáu phép thần thông có thể nắm bắt được.

Không có mười lực của Phật có thể nắm bắt được; không có bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả, mười tám pháp Phật bất cộng có thể nắm bắt được.

Không có pháp không quên mất có thể nắm bắt được; không có tánh luôn luôn xả có thể nắm bắt được.

Không có trí Nhất thiết có thể nắm bắt được; không có trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng có thể nắm bắt được.

Không có tất cả pháp môn Đà-la-ni có thể nắm bắt được; không có tất cả pháp môn Tam-ma-địa có thể nắm bắt được.

Không có Dự lưu có thể nắm bắt được; không có Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán có thể nắm bắt được.

Không có Dự lưu hương, Dự lưu quả có thể nắm bắt được; không có Nhất lai hương, Nhất lai quả, Bất hoàn hương, Bất hoàn quả, A-la-hán hương, A-la-hán quả có thể nắm bắt được.

Không có Độc giác có thể nắm bắt được; không có Độc giác hương, Độc giác quả có thể nắm bắt được.

Không có Đại Bồ-tát có thể nắm bắt được; không có Tam-miệu-tam Phật-đà có thể nắm bắt được.

Không có pháp của Đại Bồ-tát có thể nắm bắt được; không có quả vị Giác ngộ cao tột có thể nắm bắt được.

Không có Thanh văn thừa có thể nắm bắt được; không có Độc giác thừa, Vô thượng thừa có thể nắm bắt được.

Tuy không có các pháp như vậy có thể nắm bắt được nhưng có đặt bày ra giáo pháp của ba thừa, đó là giáo pháp của Thanh văn, Độc giác và Vô thượng thừa.

Bấy giờ, Phật bảo các vị Thiên, Tiên...:

—Đúng vậy, đúng vậy, như các ông đã nói! Ở trong giáo pháp Bát-nhã ba-la-mật-đa hết mực thâm diệu này, tuy không có các pháp sắc... có thể nắm bắt được nhưng có đặt bày ra giáo pháp của ba thừa. Nếu có Bồ-tát đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa này, lấy vô sở đắc làm phương tiện, có khả năng thực hành như lời nói, không hề lừa nhau, thì Thiên, Tiên các vị đối với Bồ-tát ấy nên cung kính phụng sự như Như Lai. Các vị nên biết:

Chẳng phải ngay nơi Bồ thí ba-la-mật-đa mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa Bồ thí ba-la-mật-đa có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi Tịnh giới, An nhẫn, Tinh

tấn, Tĩnh lực, Bát-nhã ba-la-mật-đa mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải là Tĩnh giới, An nhãn, Tinh tấn, Tĩnh lực, Bát-nhã ba-la-mật-đa có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi pháp không bên trong mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải là pháp không bên trong có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi pháp không bên ngoài, pháp không cả trong ngoài, pháp không không, pháp không lớn, pháp không thảng nghĩa, pháp không hữu vi, pháp không vô vi, pháp không rốt ráo, pháp không không biên giới, pháp không tản mạn, pháp không không đối khác, pháp không bản tánh, pháp không tự tướng, pháp không cộng tướng, pháp không nơi tất cả pháp, pháp không chẳng thể nắm bắt được, pháp không không tánh, pháp không tự tánh, pháp không không tánh tự tánh mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải là pháp không bên ngoài cho đến pháp không không tánh tự tánh có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi chân như mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải là chân như có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi pháp giới, pháp tánh, tánh không hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sinh, pháp định, pháp trụ, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải là pháp giới cho đến cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi Thánh đế khổ mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải là Thánh đế khổ có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi Thánh đế tập, diệt, đạo mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải là Thánh đế tập, diệt, đạo có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi bốn Tĩnh lực mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải là bốn Tĩnh lực có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải là bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi tám Giải thoát mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải là tám Giải thoát có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải là tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi bốn Niệm trụ mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải là bốn Niệm trụ có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi bốn Chánh đoạn, bốn Thần túc, năm Căn, năm Lực, bảy chi Đẳng giác, tám chi Thánh đạo mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải là bốn Chánh đoạn, bốn Thần túc, năm Căn, năm Lực, bảy chi Đẳng giác, tám chi Thánh đạo có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi pháp môn giải thoát Không mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải là pháp môn giải thoát Không có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyện mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải là pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyện có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi năm loại mắt mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải là năm loại mắt có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi sáu phép thần thông mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải là sáu phép thần thông có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi mười lực của Phật mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải là mười lực của Phật có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả, mười tám pháp Phật bất cộng mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải là bốn điều không sợ cho đến mười tám pháp Phật bất cộng có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi pháp không quên mất mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải là pháp không quên mất có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi tánh luôn luôn xả mà có

thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa tánh luôn luôn xả có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi trí Nhất thiết mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa trí Nhất thiết có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi tất cả pháp môn Đà-la-ni mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa tất cả pháp môn Đà-la-ni có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi tất cả pháp môn Tam-ma-địa mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa tất cả pháp môn Tam-ma-địa có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi Dự lưu mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa Dự lưu có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi Dự lưu hương, Dự lưu quả mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa Dự lưu hương, Dự lưu quả có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi Nhất lai hương, Nhất lai quả, Bất hoàn hương, Bất hoàn quả, A-la-hán hương, A-la-hán quả mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa Nhất lai hương cho đến A-la-hán quả có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi Độc giác mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa Độc giác có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi Độc giác hương, Độc giác quả mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa Độc giác hương, Độc giác quả có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi Đại Bồ-tát mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa Đại Bồ-tát có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi Tam-miệu-tam Phật-đà mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa Tam-miệu-tam Phật-đà có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi pháp của Đại Bồ-tát mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa pháp của Đại Bồ-tát có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi quả vị Giác ngộ cao tột mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa quả vị Giác ngộ cao tột có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi Thanh văn thừa mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa Thanh văn thừa có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi Độc giác thừa, Vô thượng thừa mà có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa Độc giác thừa, Vô thượng thừa có thể đắc Như Lai.

Thiên, Tiên các vị nên biết, nếu Đại Bồ-tát lấy vô sở đắc làm phương tiện, thì đối với tất cả pháp luôn luôn tinh cần tu học. Đó là:

Học Bồ thí ba-la-mật-đa, học Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tấn, Tĩnh lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Học pháp không bên trong, học pháp không bên ngoài, pháp không cả trong ngoài, pháp không không, pháp không lớn, pháp không thắng nghĩa, pháp không hữu vi, pháp không vô vi, pháp không rốt ráo, pháp không không biên giới, pháp không tản mạn, pháp không không đối khác, pháp không bản tánh, pháp không tự tướng, pháp không cộng tướng, pháp không nơi tất cả pháp, pháp không chẳng thể nắm bắt được, pháp không không tánh, pháp không tự tánh, pháp không không tánh tự tánh.

Học chân như, học pháp giới, pháp tánh, tánh không hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sinh, pháp định, pháp trụ, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn.

Học các Thánh đế.

Học bốn Tĩnh lự, học bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc.

Học tám Giải thoát, học tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ.

Học bốn Niệm trụ, học bốn Chánh đoạn, bốn Thần túc, năm Căn, năm Lực, bảy chi Đăng giác, tám chi Thánh đạo.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Học pháp môn giải thoát Không, học pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyên.

Học năm loại mắt, học sáu phép thần thông.

Học mười lực của Phật, học bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả, mười tám pháp Phật bất cộng.

Học pháp không quên mất, học tánh luôn luôn xả.

Học trí Nhất thiết, học trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng.

Học tất cả pháp môn Đà-la-ni, học tất cả pháp môn Tam-ma-địa.

Học Dự lưu Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán.

Học Dự lưu hưởng, Dự lưu quả, học Nhất lai hưởng, Nhất lai quả, Bất hoàn hưởng, Bất hoàn quả, A-la-hán hưởng, A-la-hán quả.

Học Độc giác, học Độc giác hưởng, Độc giác quả.

Học Đại Bồ-tát, học Tam-miêu-tam Phật-đà.

Học pháp của Đại Bồ-tát, học quả vị Giác ngộ cao tột.

Học Thanh văn thừa, học Độc giác thừa, Vô thượng thừa.

Đại Bồ-tát học như vậy nên đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa luôn luôn chuyên nhất tu hành không xao lãng. Vì vậy nên các vị đối với Bồ-tát ấy phải nên cung kính, phụng sự giống như đối với Như Lai. Các vị nên biết, thuở xưa, thời Đức Nhiên Đăng Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác xuất hiện ở thế gian, nơi đầu ngã tư đường, trong thành Chúng hoa, trông thấy Phật Nhiên Đăng, Ta liền tung rải năm cành hoa và xoa tóc trên bìn, cầu được nghe pháp vô thượng. Nhờ lấy vô sở đắc làm phương tiện, nên được:

Chẳng lìa Bồ thí ba-la-mật-đa, chẳng lìa Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tấn, Tĩnh lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Chẳng lìa pháp không bên trong, chẳng lìa pháp không bên ngoài, pháp không cả trong ngoài, pháp không không, pháp không lớn, pháp không thắng nghĩa, pháp không hữu vi, pháp không vô vi, pháp không rốt ráo, pháp không không biên giới, pháp không tản mạn, pháp không không đối khác, pháp không bản tánh, pháp không tự tướng, pháp không cộng tướng, pháp không nơi tất cả pháp, pháp không chẳng thể nắm bắt được, pháp không không tánh, pháp không tự tánh, pháp không không tánh tự tánh.

Chẳng lìa chân như, chẳng lìa pháp giới, pháp tánh, tánh không hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sinh, pháp định, pháp trụ, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn.

Chẳng lìa các Thánh đế.

Chẳng lìa bốn Tĩnh lự, chẳng lìa bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc.

Chẳng lìa tám Giải thoát, chẳng lìa tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ.

Chẳng lìa bốn Niệm trụ, chẳng lìa bốn Chánh đạo, bốn Thần túc, năm Căn, năm Lực, bảy chi Đẳng giác, tám chi Thánh đạo.

Chẳng lìa pháp môn giải thoát Không, chẳng lìa pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyên.

Chẳng lìa năm loại mắt, chẳng lìa sáu phép thần thông.

Chẳng lìa mười lực của Phật, chẳng lìa bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả, mười tám pháp Phật bất cộng.

Chẳng lìa pháp không quên mất, chẳng lìa tánh luôn luôn xả.

Chẳng lìa trí Nhất thiết, chẳng lìa trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng.

Chẳng lìa tất cả pháp môn Đà-la-ni, chẳng lìa tất cả pháp môn Tam-ma-địa.

Chẳng lìa vô lượng pháp Phật khác.

Khi ấy, Phật Nhiên Đăng liền thọ ký cho Ta đạt quả vị Giác ngộ cao tột, nói rằng:

–Thiện nam tử, vào đời vị lai, trải qua một vô số đại kiếp, ở trong hiền kiếp thế giới này, người sẽ đắc thành quả Phật, hiệu là Năng Tịch Như Lai, Ứng Chánh Đẳng Giác, Minh Hành Viên Mãn, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Trượng Phu, Điều Ngự Sĩ, Thiên Nhân Sư, Phật, Bạc-già-phạm.

Lúc đó, các Thiên, Tiên... bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy rất là hy hữu, khiến các chúng Đại Bồ-tát nhanh chóng có thể thu nhiếp đạt được trí Nhất thiết trí, vì lấy vô sở đắc làm phương tiện. Đó là:

Đối với sắc, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với thọ, tưởng, hành, thức, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với nhãn xứ, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với sắc xứ, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với nhãn giới, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sinh ra, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với nhĩ giới, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sinh ra, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với tỷ giới, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sinh ra, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với thiệt giới, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sinh ra, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với thân giới, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sinh ra, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với ý giới, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sinh ra, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với địa giới, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với thủy, hỏa, phong, không, thức giới, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với Thánh đế khổ, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với Thánh đế tập, diệt, đạo, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với vô minh, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sinh, lão tử, sầu bi khổ ưu não, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với pháp không bên trong, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với pháp không bên ngoài, pháp không cả trong ngoài, pháp không không, pháp không lớn, pháp không thắng nghĩa, pháp không hữu vi, pháp không vô vi, pháp không rốt ráo, pháp không không biên giới, pháp không tản mạn, pháp không không đối khác, pháp không bản tánh, pháp không tự tướng, pháp không cộng tướng, pháp không nơi tất cả pháp, pháp không chẳng thể nắm bắt được, pháp không không tánh, pháp không tự tánh, pháp

không không tánh tự tánh, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với chân như, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với pháp giới, pháp tánh, tánh không hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sinh, pháp định, pháp trụ, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với Bồ thí ba-la-mật-đa, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tấn, Tinh lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với bốn Tinh lự, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với tám Giải thoát, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với bốn Niệm trụ, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với bốn Chánh đoạn, bốn Thần túc, năm Căn, năm Lực, bảy chi Đăng giác, tám chi Thánh đạo, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với pháp môn giải thoát Không, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyện, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với năm loại mắt, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với sáu phép thần thông, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với mười lực của Phật, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả, mười tám pháp Phật bất cộng, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với pháp không quên mất, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với tánh luôn luôn xả, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với trí Nhất thiết, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với tất cả pháp môn Đà-la-ni, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với tất cả pháp môn Tam-ma-địa, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với Dự lưu, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với Dự lưu hướng, Dự lưu quả, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với Nhất lai hướng, Nhất lai quả, Bất hoàn hướng, Bất hoàn quả, A-la-hán hướng, A-la-hán quả, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với Độc giác, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với Độc giác hướng, Độc giác quả, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với Đại Bồ-tát, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với Tam-miệu-tam Phật-đà, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với pháp của Đại Bồ-tát, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với quả vị Giác ngộ cao tốt, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

Đối với Thanh văn thừa, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện; đối với Độc giác thừa, Vô thượng thừa, chẳng giữ chẳng bỏ làm phương tiện.

